RECTOR
ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS
OHANNES ERNE-STUS SCHAPER,
MED. DOCT. EJUSQVE PROF. PUBL. ET OR-DIN. FACULT. SUÆ SENIOR, SERENISSIMI DUCIS MECKLENBURGENSIUM REGENTIS ARCHIATER ET CONSILIARIUS AULICUS,

AD
PENTECO-STALES FE-RIAS
PIE CELEBRANDAS,

UNCTIONEM MEDICAM EAMQVE SPIRITUALEM,
SINGULIS ACADEMIÆ CIVIBUS
MEMORIAM REVOCAT, EJUSq; PERENNEM USUM ADVERSUS SECULI HUJUS CONTAGIONEM SUMMOPERE COMMENDAT.

ROSTOCHII,
pis JOH. WEPPLINGI, SERENISS. PRINC. & *ACAD.* Typogr.

IN qvanta jam poſt lapſum malorum contagione nos miſeri verſemur, niſi ipſis ſenſibus & quotidiana experientia de terribili generis humani corruptione commonefieremus, dum tantam *in Eccleſia*, opinionum pravitatem, morum perverſitatem, piorum etiam tentationes ac lapſus, in *Republica*, magnas rerum confuſiones, immanes hominum ſtrages, ſanguinis profuſiones, ac communes calamitates, in *privata* verò *vita*, varios triſtesqve caſus, miſerias, ærumnas, morbosque non ſine ſummo dolore conſpicimus, ſola certe mediorum, qvibus DEUS ad reſtituendam nobis deperditam ſalutem utitur, conſideratio ſatis docere poteſt. Qvam inſolita enim, quam violenta & portentoſa remedia ob mali deſperationem adhibere compellitur divina miſericordia! Ea profecto, qvæ in animum quis haud inducere aut credere poſſet, niſi divina SPIRITUS SANCTI gratia colluſtratus. Qvam portentoſum enim, audire DEI Filium, puriſſimum illud ac ſanctiſſimum Numen, rerumqve omnium Conditorem, alvum ac ſemen Virginis, ut homines redimeret, non faſtidire, atqve, ut Hieronymus loqvitur, in utero novem menſibus, ut naſcatur, exſpectare, faſtidia ſuſtinere, ac tandem cruentum egredi! Qvàm violentum eſt, DEI dilectiſſimum pro ſalute noſtra ſervili affici ſupplicio, ac DEUM in cruce pati & mori! Quam inſolitum eſt, SPIRITUM SANCTUM materiæ expertem viſibili ſpecie in Apoſtolos immitti, iiſ-

que

qve conſtanter conjungi! atq; durum etiam iſtud videtur, pios hos CHRISTI Diſcipulos SANCTI SPIRITUS gratia & lumine illuſtres, Deoqve dilectos, non furoribus tantum atqve odiis mundi, ſed cruciatibus etiam & cædi objici, modo ut Evangelii præconio rebellis tandem aliquando mundus obſeqvatur, DEO reconcilietur, tamqve difficili ratione ſervetur. Hanc igitur & communem & ſuam quisque conſideremus O Cives! miſeriam, deploremus peccati contagionem, atque ut corpori, cum ægrotat, medicinam & remedia adhibemus, ita quoque ut ægrotanti, imbecilli, vulnerato, afflicto animo certa afferatur medela, ſemper ſolliciti ſimus, certiſſimum perſvaſi, vix tot, tam graves tamque periculoſas experiri imbecille corpus noſtrum infirmitates, quot & quantis iisque exitialibus morbis mens humana conflictatur atque intabeſcit. Præſto autem eſt divina medicans gratia, ipſe occurrit DEUS, ipſe promptâ in auxilium vulnerum atqve morborum venit voluntate, effundit ſacrum SPIRITUS SANCTI oleum, ac ſalutifero hoc ungvento omnium morbida corda delibuta cupit. Hujus qvondam per Apoſtolos in primæva Eccleſia viſibile dedit ſymbolum ipſe CHRISTUS, cum Diſcipuli pœnitentiam prædicare juſſi etiam ægrotos oleo ungerent ſicque ſanitati reſtituerent Marc. VI. 12. ſeq. Qvem ritum ſuis etiam poſtea commendavit Apoſtolus Jacobus Cap. V. 14. Verùm ut alia in Eccleſiæ Chriſtianæ incunabulis miraculoſa dona dudum ceſſarunt, ita hujus quoque olei vis exſpiravit, quicquid etiam alii diverſis temporibus de variis ſacro oleo editis miraculis glorientur, quale forte etiam iſtud eſt, quod in ſcripto, *Relation* von der Wunder-Cur / ſo am lahmen Mädgen Anna Munnings durch Glaub und Salb-Oele erwieſen / überſetzt aus dem Engliſchen *anno* 1707. *relatum* legimus. Conſtans autem & ad finem usqve ſeculi duraturum eſt χάρισμα illud, ſive ſacra SPIRITUS SANCTI unctio, cujus uſum ac divinam virtutem Johannes Apoſtolus tantopere omnibus Chriſtianis 1. Joh. II. 20. commendat, *at vos*, inqviens, *unctionem habetis a Sancto illo & noſtis omnia*: *&* v. 27. *Sed unctio, qvam vos accepiſtis ab eo, manet in vobis: nec neceſſe habetis, ut qvisqvam doceat vos:*

 verum

verum ſicut eadem unctio docet vos de omnibus, etiam verum eſt & non eſt mendacium: & ſicut docuit vos, manete in eo. Qvantum hic diſcedant à verborum veritate Pontificii, monſtroſi illi ungendi artifices, qvantumqve etiam ſalutis tribuant unctionibus ſuis, non tantum in aliis rebus ſacris, ſed in ipſa etiam Baptiſmi adminiſtratione, nolo huc multis tranſcribere. Prætereo etiam Enthuſiaſtas illos Qvackeros, miſerum illud hominum genus, qui dum ab externis Pontificiorum nugis cupiunt remotiores eſſe, internis mentis ſuæ luſibus ita abripiuntur, ut nec ſacris literis divinam virtutem tribuant, magis confidentes interno ſuo Spiritui ejusqve ſuggeſtionibus, provocantes interim ſemper ad unctionem illam S. Johannis. Id tamen dolendum, in noſtra etiam Eccleſia excreviſſe tandem Indifferentiſtas, tanquam excrementum quoddam impietatis, qvi dum omnem veritatem divinam oppugnant, dum priſcam doctrinæ formam invertunt, omnemqve inſtitutionem, Catecheſes & Syſtemata rejiciunt, ſolam unctionem Johannis ſibi relictam eſſe putant, quâ ſe ſolantur & tuentur, Chriſtianos clamantes unionem omnia docere, inde nec informatione ipſis, nec Doctore, nec libris opus eſſe. Vah! qvantum Dippelius ille famoſus tumultuatur! quantum libellus ille Lutherus ante Lutheranismum inſcriptus, ipſis etiam Lutheri verbis abuſus! qvantum etiam Arnoldus ille, & qvantum alii! quorum verba afferre non permittit rei noſtræ brevitas. Alia mens eſt Sancti Johannis, alia verba, aliusque Scopus divinæ veritatis. In eo namque occupatur Apoſtolus, ut contra Antichriſtos illos Eccleſiam turbantes in memoriam revocet doctrinam illam cœleſtem de JESU CHRISTO vero Meſſia ac Salvarore mundi, qvam Chriſtiani, ad qvos ſcribit, jam ante ſparſos Anti-Chriſtorum furores, ſive ab ipſo Apoſtolo, ſive ab aliis viris Apoſtolicis, purisqve Doctoribus & Catechetis acceptam in baptismo ſolemni ritu piè amplexi ac profeſſi erant. Hoc chriſma, hæc unctio eſt SANCTI SPIRITUS, qvæ Chriſtianis etiam nomen ſuum fecit. Chriſtianos compellat Johannes, id eſt homines non nova doctrina imbuendos, qvod Antichriſti illi tentabant, ſed tales, qvi jam informati ſatis erant Apoſtolicâ

doctrinâ

doctrina v. 21, qvi abluti jam erant Sacro baptiſmatis fonte ceu renati & Filii Dei cap. III. 1., non ſpernentes teſtem ſalutis ſuæ aquam cap. V. 8, qui jam credebant in nomen Filii DEI v. 13, qui teſtati jam erant victoriam fidei ſuæ, quam de mundo & Diabolo reportaverant, C. II. 13, 14. Dumq; ex auditu hauſiſſe dicuntur veritatem illam ab initio Cap. II. 24, dumq; ipſis etiam Johannes ſcribit, ut magis confirmentur, Cap. I. 4, palam eſt, non poſſe per unctionem intelligi corpoream illam, quæ corpus afficit, aut Spiritum illum internum, qui eſt ſine informatione externa, ſine Scriptura, cui attendere jubemur tanqvam firmiori luci quacunq; aliâ etiam cœleſti 2. Petr. I. 19, ſi illuminari velimus ad ſalutem: ſed doctrina illa Evangelii, qvæ dum aures circumfluxerat, in animos etiam ipſos influxerat quàm ſuaviſſimè, ut in obſequium fidei concederent diſcipuli illi Johannis, velut perfuſi oleo, quô emolliuntur & flectuntur membra rigida. Hoc unguentum eſt odoriferum Cant. I. 3, hæc fragrantia illa eſt & odor vitæ 2. Cor. II 15. ſqq. reficiens ſemper animam, quoties memoria tantæ ſalutis recurrit, ut ſolum etiam Chriſmatis nomen ſufficere putaverit Johannes ad ſuavitatem Evangelii exprimendam & veritatem retinendam. Lux enim eſt in hoc Chriſmate, quæ ad æternam vitam ſuos radios diffundit, vita eſt & ipſa virtus divina. Unde enim doctrina fidei, niſi ex Scriptura, quæ eſt ipſa Θεόπνευςος & divinæ virtutis, qua non poteſt eſſe major. Anne lampades illæ virginum prudentum lucidæ fuere? anne exſtingui potuere, qvamdiu oleum aderat Matth. XXV? quomodo lucem non habeat, quod ipſas tenebras mentis diſpellit plus quam Ægyptiacas? Chriſma eſt ad animæ conſervationem, ad infinitos ejus receſſus penetrans, eosq; dividens & dijudicans. Aſt divinæ lucis oportet eſſe, qvod ad interiora animæ accedit, quæ ſunt abditiſſima. Quid juvat Chriſma illud, quod in ſuperficie cutis hæret, non altius permeans? & tamen tenebricoſa poſſunt eſſe, quæ corpori applicantur. Verùm animæ, quæ medentur, ipſam lucem afferant neceſſe eſt, dum morbus animæ & mors in ipſis tenebris conſiſtunt Epheſ. IV. 18, vita verò in luce id eſt agnitione DEI in JESU CHRISTO Salvatore noſtro Joh. XVII. 3. Atq; dum lucem etiam animis accendit baptiſmus, eamq; auget, non adeò mirum ſuo eti-

am Chrismate Johannem respexisse baptismum, maximè cum idem etiam velint antiquissimi Patres baptismum Chrisma vocantes. Huc conferebatur, quicquid acceperant Catechumeni ex doctrina fidei, hic profitebantur publicè, hic jurabant fidem Christo, tanqvam illuminati perfectionem suum nacti, τέλειοι illi Christiani contra quemcunq́, hostium impetum. Non enim sine examine & inquisitione fidei ejusq; reddendæ rationis admittebantur homines ad baptismum. Factum inde, ut, dum omnis doctrina fidei eò quasi confluebat, baptismus etiam φωτισμὸς veteribus sit appellatus, Petro verò ἐπερώτημα bonæ conscientiæ erga DEUM 1. Petr. III. 21. ex interrogatione illa fidei, quam reddebant ante baptismum. Hoc ergò Chrisma opponit adversariis Apostolus, hoc urget, hoc commendat quam gravissimè. Ut enim prudens belli Dux, cum res ad defectionem spectant, vix magis apposita oratione militum fluctuantes animos à defectionis cogitatione ad obsequii constantiam traducere potest, quam cum fidem ipsis semel juratam atq; Sacramentum illud, quo se solenni inter milites ceremonia ad obsequium Imperatoris obstrinxerunt, in memoriam revocat: Ita Johannes etiam Apostolus aptiori ad persuadendum oratione uti haud potuit, quam cum suorum animos, Anti-Christi contumeliosis sermonibus mundiqve illecebris sollicitatos, ad baptismi sacramentum, quo in Christi verba juraverant, revocaret, ne fidei desertores fierent, tantæ salutis thesauros prodigentes, tantiq; amoris, quo nos DEUS prosequitur, divitias contemnentes. Non ergò novæ hæresi, non mundi irritamentis aures, ne dum obsequium præbendum esse, sed cogitandum, quod jam semel per baptismum atq; verâ doctrinæ cœlestis agnitione mundum & quicquid in mundo est, Diabolum, peccatum, hæreses & voluptates divina virtute vicissent Cap. V, 4. eosq; etiam in eadem progressus fecissent, ut scirent omnia, repleti quippe omni cognitione, ut se invicem etiam possent νουθετεῖν, apud animum rectè disponere & instruere juxta Rom. XV. 14, docente ipsos Chrismate illo, quod est per doctrinam priorem, de omnibus. v. 27. Ita verò purgat hæc doctrina fidei, unctio illa SPIRITUS, dispellit aliena quæ nocent, præservat à putredine & corruptione mentis, sanat & emollit mores, & munit etiam adversus potestatem aeris, per quem feruntur spiritus mali. Quæ omnia sicut unguentis pro-

pria

pria, ita pulcherrimè etiam huc conveniunt, ut non sine causa omnem doctrinam fidei Chrismatis nomine complexus sit Johannes. Non vacat neq; permittit instituti ratio rem amplius persequi. Id tamen relinquitur, ut ad nos ipsos redeamus, Cives optimi! non dicta scriptaq; hæc existimantes primi tantùm seculi Christianis, sed nobis etiam, qui eandem fidem sequimur, qui iisdem etiam tentationum periculis objicimur. Vah! quantum nobis insidiatur idem ille capitalis Christi hostis Satanas. Quam obnixè molitur unctionis præsidium & gloriam nobis perdere, alia atq; alia æq; tamen fallente via contra nos incedens. Arma, quibus oppugnat nos, peccata sunt, profani seculi mores atq; indoles corrupta, vitæ scandala sunt, mundi amor, ipsa eheu! caro nostra & multiplex illa deploranda errorum varietas, impunitas & admiratio. Quid consilii in tantis rerum angustiis, in tanta perturbatione? Scripturam teneamus Amici, ea, qua fas est, fidei & pietatis cura! hæc nobis sit fidei & morum norma: *non* internus Spiritus nobis alia eaq; nova revelans Gal. I. 8, sqq. *non* carnis etiam pios sollicitantis φρόνημα & superbum rationis arbitrium Num: XV. 9. *non* mundi vulgiq; judicium, plausus & auctoritas Joh. V. 44, de quo vere etiam Seneca: Cap. I. de vita beata: *nulla res majoribus malis implicat quam quod ad rumorem componimur, optima rati ea, quæ magno assensu recepta sunt, quorumq; exempla multa sunt, nec ad rationem:* (adde Scripturam) *sed ad similitudinem vivimus: non* seculi profani genium 1. Joh. V. 19, vel quicquid unctioni nostræ adversum est & divinæ in baptismo acceptæ regulæ, qua cum Satana, mundo & peccatis non solum divortium fecimus, sed etiam iisdem mortui sumus Rom. VI. 3. seqq. in cœleste regnum inuncti. Hic finis est unctionis nostræ à SANCTO SPIRITU factæ, hic verus usus est baptismi, quo de mundo & peccatis nostris triumphamus. Non deseramus fidem hanc, Cives optimi! ceu transfugæ ad impietatis castra, sed componamus ad sanctissimæ hujus & doctrinæ & vitæ regulam ex Scriptura omnem vitam nostram, mores, studia, & quicqvid obversatur, sensibus nostris. Hoc verbum divinis literis consignatum est, quo in svavissimam consvetudinem & familiaritatem cœlestis Patris & Filii Redemptoris nostri æterni pervenimus. Illud est quo animus

noster

noster SPIRITU SANCTO ceu oleo lætitiæ perfunditur, atque in vitæ miseriis & peccati dolore delinitur: Illud est in quo cœlestem hunc Doctorem loqventem, admonentem, consolantem & informantem audimus, quotiescunque accedimus. Qvàm infelices sunt, qui in tanta DEI gratia, in tanta Evangelii luce, quâ circumfusi sumus, curam salutis tamen suæ in minimis ponunt, rem divinam velut alienam à se putantes. Vah! quanta impietate feruntur Studiosi quidam etiam in ædibus sacris, quantum indulgent carnis suæ libidini, ut non dubitent in mala quæque abire, etiam ubi sacra fiunt! Quid putatis verò O Mei? anne ita conjungere licet lucem cum tenebris, CHRISTUM cum Belial? anne degenerare ita fas est fidem Christianam in apertam mentis malitiam? an in Ecclesiæ & Doctorum vestrorum oculis ita furere licet? Ubi est baptismi, ubi unctionis vestræ, ubi cœlestis doctrinæ memoria? Comparatur Evangelium etiam ideo Chrismati, quia tenacius vult hærere in animis hominum, sicut oleum firmius adhæret, & altius se insinuat, quam aqua. At vestra sic impietas plane in contrarium hic nititur, ut ne vestigium quidem appareat divinæ veritatis apud Vos. Redeatis tandem velim rogoq; ad saniorem mentem, ne gravius tandem statuatur in Vos & DEI & hominum ira. Ipse verò DEUS pacis sanctos nos reddat per omnes partes & in omnem finem salutis nostræ, & conservetur nobis integer Spiritus, qui omnem habet sortem fidei, & anima & corpus inculpatè in adventu DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI I. Thessal. V. 23.

P. P. Sub Sigillo RECTORATUS Academici, in ipso Pentecostes Festo Anno R. S. M DCCXI.

